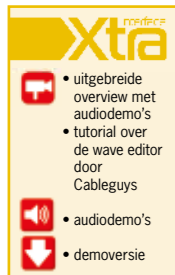

Pan-demonium

In Interface 185 testten we CableGuys VolumeShaper, een plug-in waar je gemakkelijk temposynchrone volumeautomatisering mee kunt doen. De nieuwe PanShaper doet iets vergelijkbaars, maar dan om beweging in het stereobeeld te genereren.

door Wessel Oltheten > wessel@interface.nl

VolumeShaper is sinds de test nog vaak een nuttig stuk gereedschap gebleken, niet in de laatste plaats omdat het effect ook in multiband kan werken. Daarmee is het bijvoorbeeld mogelijk om alleen de hoge frequenties van een instrument ritmisch harder en zachter te zetten. Ik gebruik het nu regelmatig om bepaalde partijen meer nadruk op de tel, of juist na de tel te geven. PanShaper heeft dezelfde multibandmatrix aan boord, waarmee het mogelijk wordt maximaal drie verschillende frequentiegebieden (met instelbare cross-overpunten) onafhankelijk van elkaar te plaatsen in het stereobeeld. Potentieel ken je het geluid niet meer terug als je het hiermee door de mangel haalt, maar het systeem leent zich ook voor subtiele ingrepen. Zo heeft elke band ook een m/s-matrix aan de in- en uitgang, waarmee je de algehele stereobreedte van die band kunt bijstellen. Zo kun je bijvoorbeeld een geluid breder maken in het hoog, maar meer mono laten in het laag, of andersom.

Wapperen

Spannender wordt het als je de lfo gaat gebruiken om de panning te moduleren (er zijn drie lfo's, voor elke frequentieband één). Het

dan een goed compromis; de opties van 3dB en 0dB zorgen er meestal voor dat het geluid wat op je af lijkt te komen als je het in het midden pamt.

De lfo kan allerlei standaard golfvormen produceren voor het meer traditionele autopannen of een tremolo-effect, maar er zijn ook allerlei vreemde curves, en bovendien kun je zelf golfvormen tekenen. Heel mooi is dat je dat op een ritmisch raster (met instelbare resolutie) kunt doen, waaronder je de golfvorm van de binnenkomende audio voorbij ziet scrollen. Daardoor kun je makkelijk ritmische effecten tekenen die zich keurig in het tempo van je daw herhalen. De intensiteit van het effect (zeg maar hoe breed de panning werkt) stel je bij met een wet/dry-regeling.

Bijzondere opties

Je kunt je afvragen wat de meerwaarde van PanShaper nu eigenlijk is, want de panner in je mixer automatiseren levert letterlijk hetzelfde resultaat op (de multibandfunctionaliteit even buiten beschouwing latend). Waarom zou je dan je automatisering in een plug-in gaan tekenen in plaats van rechtstreeks in je tijdlijn? Voor mij is het vooral het gebruiksgemak. Er is iets aan PanShaper dat het experimenteren met automatische

panning veel uitnodigender maakt. Je kunt bijvoorbeeld gemakkelijk andere bewegingen uitproberen zonder dat je telkens je automatiseringsdata opnieuw moet kopiëren. Er zijn heel veel presets voor golfvormen, een randomknop om de breekpunten in de golf willekeurig in het stereobeeld te plaatsen, en uitgebreide synchronisatiemogelijkheden om de lfo precies op de gewenste snelheid te laten werken.

Behalve de voor de hand liggende tempoSynchronisatie met je daw (die je in nootwaarden kunt instellen) zijn er nog een paar

INFO
 • prijs incl: € 34,-
 • distributie: CableGuys, online
 • internet: www.cableguys.de

SPECIFICATIES
 • 32/64-bit vst/au-plug-in
 • waveform-based modulatie editing
 • drievoudige multiband-modulatie met instelbare cross-over
 • m/s-support per band
 • lfo-sync met daw/midi-trigger
 • preset library

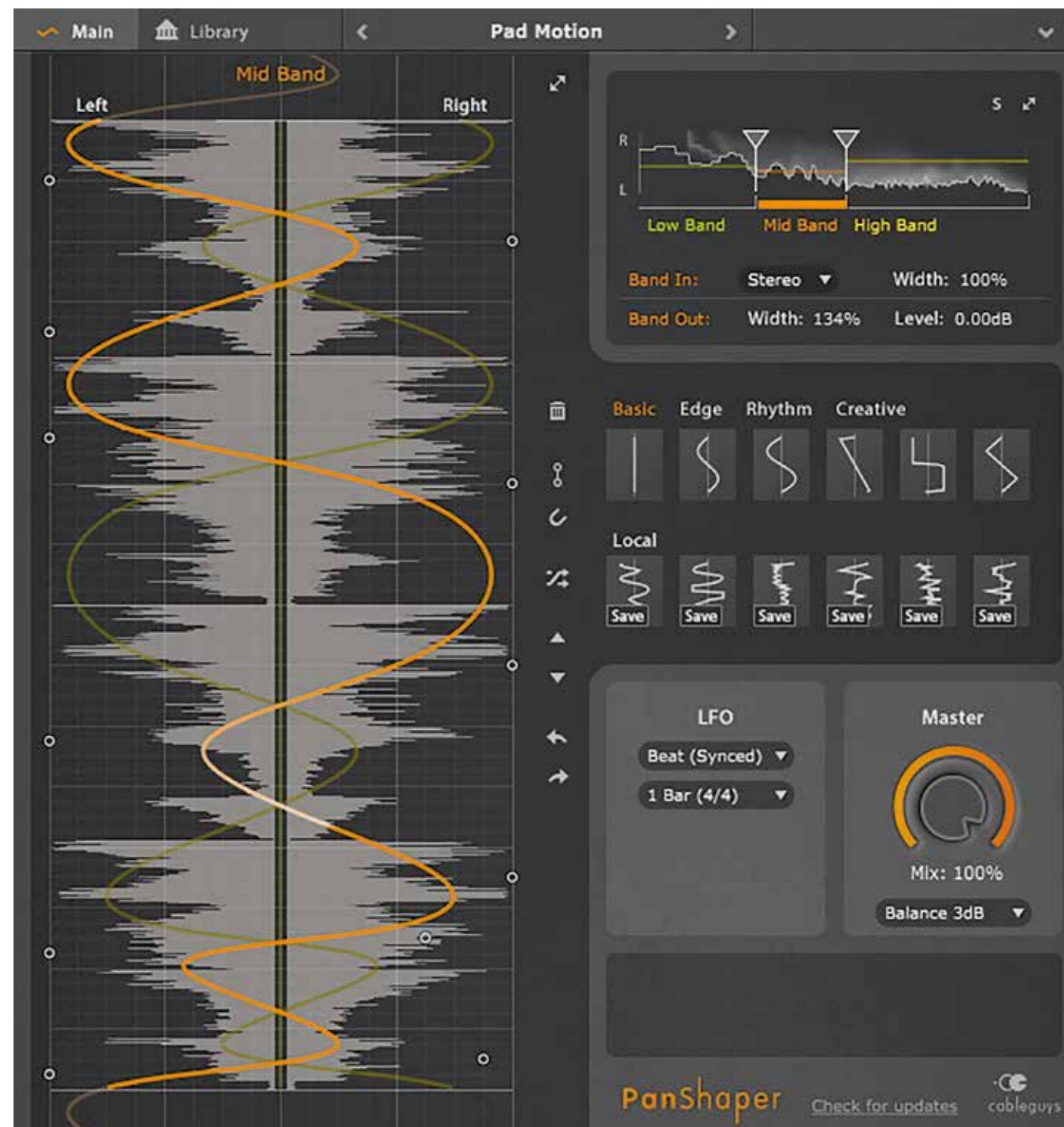
bijzondere opties. One shot is bijvoorbeeld erg handig om een stereobeweging eenmalig te triggeren met een midnoot, in plaats van hem constant te herhalen. En retrigger maakt het mogelijk om elke keer dat je een noot speelt de beweging opnieuw in te zetten, ook al is de vorige beweging nog niet afgerond. Houd je de noot vast, dan herhaalt de beweging.

Pan-synth

Verreweg de gekste effecten krijg je als je de frequentie van de lfo zo hoog maakt dat hij in het hoorbare bereik komt. Dan ontstaat een veel complexer signaal dan alleen het brongeluid met wat stereobewegingen: er vormen zich zijbanden, volgens het principe van am-synthese. Die zijbanden (extra frequenties die niet in het brongeluid zaten) zijn niet harmonisch gerelateerd aan de bron. Daardoor kan het al snel een dissonante bende worden, maar als je de frequentie van de lfo kunt relateren aan de toonhoogte van het binnenkomende (monofone) signaal, dan is het mogelijk om de zijbanden in een vaste ratio te stemmen. PanShaper heeft zo'n functie: de lfo kan een binnenkomende midnootwaarde volgen. Zo heb je dus een merkwaardige synthesizer die zijn klankopwekking door het stereobeeld verdeelt. Het kan heel aparte timbres opleveren, omdat je voor de modulatie ook complexe golfvormen kunt gebruiken. PanShaper kan op die manier een spannend klinkend alternatief voor distortion zijn. Liefhebbers van bitcrushing en de dissonante zijbanden van aliasing en ringmodulatie komen wat dat betreft ook aan hun trekken.

Verzoekjes

In de huidige vorm is PanShaper al één van de meest flexibele autopanners, maar als ik dan toch een verzoek voor de toekomst mag doen, dan is het de toevoeging van een optioneel in te schakelen delay aan het panningmechanisme. Dit geeft natuurlijk toonhoogteschommelingen als het geluid van links naar rechts beweegt (dat gebeurt nu eenmaal als je delay moduleert), maar dat

maakt de beweging wel zo realistisch. Als je PanShaper wilt inzetten in postproductie of voor het maken van speciale effecten zou het daarom goed van pas komen. Bovendien zou de hoeveelheid delay instelbaar kunnen zijn, waardoor je ook de hoeveelheid toonhoogtemodulatie naar smaak kunt beïnvloeden. Tot slot zou een regelaar voor het uitgangsniveau ook welkom zijn, want de plug-in veroorzaakt niveaoverschillen die je nu niet netjes kunt compenseren.

Conclusie

Bij CableGuys lijken ze over het talent te beschikken om heel eenvoudige principes

te verheffen tot iets nieuws. Ik had vooraf niet verwacht dat een autopanner nog iets toe zou kunnen voegen aan mijn plug-in-collectie. Daar zitten al twee autopanners in die ik nauwelijks gebruik; constant rondvliegende dingen blijken in de praktijk vaak af te leiden van de muziek. En hoewel ik een eenmalige beweging door het stereobeeld nog altijd liever met de hand (en een controller) maak, heeft PanShaper me er wel toe aangezet de mogelijkheden van automatische panning nog eens te heroverwegen. Als de gemiddelde autopanner te veel aandacht trekt, kan de multibandmode bijvoorbeeld wat subtieler werken, of kan de lfo een minder voorspelbaar klinkende bewe-

ging maken. En als het resultaat juist ronduit raar mag klinken, dan gaat PanShaper ook een halte verder dan de concurrentie. De mogelijkheden worden zo uitnodigend gepresenteerd, dat je ze nu waarschijnlijk wél gaat gebruiken; zij het waarschijnlijk niet in elke mix. ■

HET OORDEEL

- + enorm veelzijdig voor een autopanner
- + nodigt uit tot experimenteren
- + van subtiel tot ronduit weird
- + aantrekkelijk geprijsd
- geen delay-panning.
- geen regelaar voor uitgangsniveau